

جهانی شدن؛

حق برابر انسانها

تفریح می‌دانند. درک استدلال‌ات موجود هم چندان مشکل نیست.

اگر جهانی شدن گسترش روابط بین کشورها به خصوص در حوزه‌های اقتصادی - از جمله تجارت - باشد، جهانی شدن امروزی شاید تنها افزایش

جهانی شدن را در فضای جهانگستری (universalization) تعریف کنیم، باز هم تحولی جدید را شاهد نبوده‌ایم. دهه‌های طولانی است که مردم کشورهای مختلف اتوموبیل را وسیله اصلی حمل و نقل و سینما را محلی برای

بسیاری معتقدند جهانی شدن جعلی جدید بر روندی کهن است. تعاملات بین‌المللی بین کشورها موضوع جدیدی نیست؛ به همین شکل، آزادسازی در روابط اقتصادی چه در درون مرزها و چه بین مرزها هم سابقه‌ای کهن دارد، حتی اگر

سرعت در روندی باشد که قبلاً هم جریان داشته است. کشورها همیشه با هم در تعامل بوده‌اند و اگر به عنوان مثال، به دوران استعمار نگاه کنیم تعاملات اقتصادی حتی با سهولت بیشتری- در معنای موانع مرزی- بین استعمارگر و مستعمره انجام می‌شده است. به عقیده برخی، حتی اگر از دوره استعمار بگذریم و پا به دهه‌های میانی و متاخر قرن گذشته هم بگذاریم، باز به تغییری اساسی بر نخواهیم خورد. تجارت، مهاجرت و حرکت سرمایه همچنان وجود داشته‌اند منتهی با سرعت و حجمی بیشتر.

اگر چنین باشد، که به شهادت آمار و ارقام هم چنین است، چرا جهانی شدن امروزه به موضوعی چنین پرتوجه تبدیل شده است؟ آیا جامعه علمی جهانی به تازگی به پدیده کم رنگ شدن مرزها پی برده است؟ آیا جامعه اقتصادی دنیا به تازگی متوجه بزرگی اعداد و ارقام تجارت، سرمایه‌گذاری و مهاجرت به اشکال مدرن آن شده است؟ آیا موضوع همکاری‌های گسترده بین دولت‌ها به شکل پیمان‌های مختلف منطقه‌ای و بین‌المللی، پدیده‌ای جدید است؟

دلیل اهمیت یافتن موضوع جهانی شدن را باید در جای دیگری جستجو کرد. اگرچه تجارت و سرمایه‌گذاری خارجی سال‌هاست وجود دارد و اگرچه سال‌های متمادی است که مردم جهان به سمت مصرف کالاهای کمابیش یکسان تمایل پیدا کرده‌اند، آنچه که روندهای گذشته را با جهانی شدن به معنای امروزی آن- معنایی که سعی کردیم همایش بین‌المللی جهانی شدن، خصوصی‌سازی، عدالت اقتصادی، معرف آن باشد- متفاوت کرده است، خصوصیات منحصر به فرد آن است.

جهانی شدن به طرز بی‌سابقه‌ای همه‌گیر شده است. همه‌گیر بودن با فراگیر بودن سابق (به معنای کالای یکسان، رفتار یکسان و ...) متفاوت است بدان معنا که جهانی شدن آحاد مردم جهان را در دل خود جای داده است. اگر در روندهای پیشین (موج اول جهانی شدن) شرکت‌های بزرگ و عمدتاً چند ملیتی فعالان عرصه‌های بین‌الملل بودند و اگر در موج دوم مشارکت دولت‌ها چشمگیر شد، در موج سوم (جهانی شدن امروزی) افراد فارغ از ملیت و خاک، شرکت‌های کوچک (شرکت‌هایی با حدود ۱۰ کارمند) میدان داران عرصه‌های جدید هستند.

همچنین جهانی شدن به طرز بی‌سابقه‌ای رابطه یکسویه آحاد مردم با فضای اجتماعی اطراف

خود را به فضایی دوسویه مبدل ساخته است بطوریکه بتوانند در آن تاثیرگذار باشند. اگر تا پیش از دهه ۹۰ میلادی مردم و بنگاه‌ها تنها مخاطبین کالاها و سرمایه‌ها و عقایدی و تصمیمات بودند، جهانی شدن فعلی این فرصت را بدان‌ها داده است تا بیش از هر زمان دیگری در طول تاریخ بشر در روندهای اقتصادی، فرهنگی و سیاسی دخالت داشته باشند. اگر دامنه بازاریابی بنگاه‌های کوچک تا ۲۰ سال پیش منحصر به تابولی کوچک سر در کارگاهشان بود، امروزه جهانی شدن آنها را در شرایط برابر رقابت با شرکت‌های بزرگ چند ملیتی با هزینه بسیار کم قرار داده است. میدان رقابت دیگر برای دسترسی تبلیغاتی به بیلبردهای گران قیمت، تیزرهای تلویزیونی، اجاره ماهواره‌ها و ... نیست، بلکه تلاش برای دسترسی به مانیتوری حداکثر ۱۷ اینچی از مانیتور ۱۷ اینچی دیگری است. امروزه بیش از ۹۰ درصد شرکت‌های بالای ۱۰ نفر در کره و برخی کشورهای اسکاندیناوی سایت اینترنتی خود را دارند. همچنین، برای بیان نظرات مردم دیگر منتظر شرکت در محافل بین‌المللی در ساختمان‌های پرزرق و برق نیستند. به گواهی خیابان‌های سیاتل، کوهپایه‌های چیاپاس و فرار مجمع اقتصاد جهانی به نوک قله پربرف داووس و برگزاری اجلاس سران WTO در جزیره‌ای میان دریا (دوچه) امروزه همه مردم امکان یافته‌اند که نظرات خود را ابراز و پیگیری نمایند.

در قلب چنین جهانی شدنی پیام همایش ما جای گرفته است: "عدالت". جهانی شدن به معنایی که در همایش اخیر جهانی شدن، خصوصی‌سازی، عدالت معرفی شد، متضمن معنای عدالت به معنای سهیم بودن تمامی مردم جهان در منافع گسترش تجارت، آزادسازی و تصمیم‌سازی است. ترجیح بند تمامی سخنرانان همایش که از دیدگاه‌های مختلف به موضوع جهانی شدن پرداختند، تحقق عدالت به معنای حق مسلم تمامی افراد در سطح بین‌المللی و نیز در سطوح ملی برای بهره‌گیری از مواهب الهی و مشارکت در تصمیم‌گیری‌هاست. در جهان فعلی دیگر هیچ دولتی نباید؛ که نمی‌تواند از مشارکت مردم کشوری دیگر در عرصه‌های جهانی جلوگیری نماید.

در جهانی شدن امروزی، دولت‌ها نباید؛ که نمی‌توانند از مشارکت بنگاه‌ها و بخش‌های غیردولتی در عرصه‌های جهانی جلوگیری کنند. در جهانی شدنی که ما می‌بینیم، "جهانی شدن حق برابر تمام انسان‌هاست".

✓ **در جهانی شدن امروزی، دولت‌ها نباید؛ از مشارکت بنگاه‌ها و بخش غیردولتی در عرصه‌های جهانی جلوگیری نمایند. در جهانی شدنی که ما می‌بینیم، "جهانی شدن حق برابر تمام انسان‌هاست"**

✓ **جهانی شدن به طرز بی‌سابقه‌ای همه‌گیر شده است. همه‌گیر بودن با فراگیر بودن سابق (به معنای کالای یکسان، رفتار یکسان و ...) متفاوت است بدان معنا که جهانی شدن آحاد مردم جهان را در دل خود جای داده است.**